

Τεσσαράκοντα ἤδη ἔτη, εἰργάσθην καὶ ὑπέφερα τὰ πάνδεινα . . . ἀλλ' ἐκάστοτε ὅτε νομίζω ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ φέρω τὸ βῆρος τῶν κόπων ἢ τῶν δυστυχιῶν μου, ἀντλῶ δύναμιν καὶ καρτερίαν ἐν τῇ θελκτικῇ ἀναμνήσει τοῦ πρώτου καὶ τελευταίου ἔρωτός μου . . . Σήμερον ἔτι εἶμαι μόνος, ἐγκαταλελειμμένος, σχεδὸν πένης. . . καὶ ὅμως, ὅταν βαρυκαλῶ καὶ κλαίω ὡς παῖς, πᾶραυτα παρκαμυθοῦμαι ἐκμάσσω τὰ δάκρυά μου διὰ τοῦ ῥινομάκτρου τῆς Μαριάννης.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν).

ΑΡΜΑΝΔΟΣ ΠΟΤΤΕΝ.

Ἐν Βουκουρεστίῳ, Σεπτέμβριος 1884.

Φίλιτάτε μοι Κύριε Ἰωάννη Ἀρσένη.

Εἰς Ἀθήνας.

Ἀντὶ τοῦ παρ' ὑμῶν ἀναγγελθέντος τέλους τῶν Μαυροβουνιωτικῶν μου, ὅπερ τὰ Προξενικά μου καθήκοντα δὲν μ' ἐπέτρεψαν ἀκόμη ν' ἀποπερατώσω, σὰς ἀποστέλλω διὰ τὴν περιλημμένην «Ποικίλην Στοά» τὴν μετάρρῃσιν γαλλικοῦ φυλλαδίου, δανεισθέντος μοι πρὸς ἀνάγκησιν ὑπὸ φίλου τινος καὶ ἐπιγροχημένου αἰ «Βδέλλα».

Ἡ ἀνάγκησιν τῶν Βδέλλων δὲν πιστεύω νὰ πλήξῃ τοὺς πολυκρίθμους ἀναγνώστῃς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου, τῆς πολυτίμου «Ποικίλης Στοᾶς» τοῦ 1885, ἥτις, ἐὰν εἰκάσω ἐκ τῆς καλλιτεχνικωτάτης καὶ πολλῆν φιλοκαλίαν ἀποπνεύσης Ἑλληνίας ὑμῶν, προαγγέλλεται ὑπερτέρα τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τελειότητα τῆς τοῦ 1884, ἀξίον δὲ τῶν ἀπύτων κόπων καὶ μόχθων οὓς τότε φιλοτίμως καταβάλλετε πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς, καθιστάμενος ἀληθῶς ἀξίος παντὸς ἐπαίνου καὶ πάσης ὑποστηρίξεως.

Ἄν ἀκοῦσιν ὑμῖν, φίλιτάτε, οἱ ἔπαινοι καὶ τὰ συγχαρητήρια εἰς ἀμοιβὴν ὄλων τῶν ἀνωτέρω, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ ἔχητε σωρεῖας τοιούτων. Ἀλλ' ἐγὼ εὐχομαι ὑμῖν ἐξ ὅλης καρδίας, ἵνα παρὰ τὴν ἠθικὴν ἀμοιβὴν βαδίζη καὶ ἡ ὕλη, δι' ἧς ἐξατραλίζεται ἡ ὑπαρξίς, ἢ πρόσδος καὶ τὸ μέλλον τοιούτων ἀρκίων ὡς τὸ ὑμέτερον ἔργον.

Χαίρετε!

Ὁλος ὑμέτερος

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α. ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ.

ΑΙ ΒΔΕΛΛΑΙ

σκηνή υπόκειται ἔν τινι μοναστηρίῳ τῆς Γαλλίας τῷ 1884.

Διὰ δὲ τὸ ἀσκανδάλιστον παραλείπονται τὸ τε ὄνομα αὐτοῦ, τοῦ τάγματος εἰς ὃ ἀνήκει τὸ μοναστήριον, ὡς καὶ τὸ τῆς πόλεως ἐν ἣ τοῦτο εὐρίσκεται.

Ὁ νοῶν νοεῖτω

* *
*

Ἐντὸς λοιπὸν κελλίου τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ, ὅπερ μᾶλλον πρὸς σκοτεινὴν φυλακὴν ὠμοίαζεν, ἐκάθητο πρὸ γραφείου καταμέστου ἐγγράφων καὶ βιβλίων ἀναγινώσκων ἐπιστολὴν ὃ ἠγούμενος τοῦ μοναστηρίου Ἰησοῦίτης, ἀνὴρ ὡς ἐγγίστα πεντηκοντούτης, μικρὸς καὶ ἰσχνὸς τὸ σῶμα.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ἐφάνη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σκεπτόμενος καὶ μονολογῶν.

— Θὰ τὰς κάμω, ἔλεγε, σωστὰς τριακοσίας χιλιάδας φράγκων, χάρις εἰς τὰ λαγωνικά μου. Ἔχω, μὰ τὴν ἀλήθειαν, μοναδικούς εἰς τὸ εἶδός των καλογήρους.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐσήμανε κωδωνίσκον.

Εἷς δυσσειδέστατος καὶ ῥυπαρὸς καλόγηρος ἐνεφανίσθη.

— Στείλέ μου τὸν Γρηγόριον καὶ τὸν Σουλπίκιον, εἶπεν αὐτῷ ὃ ἠγούμενος.

Τῶν δύο τούτων καλογήρων καθῆκον ἦτο νὰ συνάζουεν ἐλεημοσύνας εἰς τὰ χωρία διὰ τὸ τάγμα τοῦ ἀγίου . . .

Καὶ ὁ μὲν Γρηγόριος ἦτο μικρόσωμος, ἀλλ' εὐρύτερονος· ἡ δὲ

φυσιογνωμία του μάλλον πρὸς σάτυρον ἢ ἱερομόναχον ὠμοίαζεν. Ὁ δὲ Σουλπίκιος ἦτο ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα, ἰσχυρότατος τὸ σῶμα, σωστὸς κρεμανταλᾶς, μὲ τὰς χεῖρας πάντοτε κρεμαμένες καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος προσκεκολλημένας καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἰωνίως χαμηλωμένους.

Ὁ ἀδελφὸς Σουλπίκιος ἐθεωρεῖτο ὑφ' ὄλου τοῦ κόσμου ὡς ἅγιος.

Ὁ Γρηγόριος λοιπὸν καὶ ὁ Σουλπίκιος μετὰ μικρὸν ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τοῦ σεβασμιωτάτου καὶ ἀγίου ἡγουμένου των.

— Λοιπὸν, ἐρωτᾷ αὐτοὺς ὁ πανευλαβέστατος ἡγούμενος, ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς περιουδείας σας ;

— Ἴδου αὐτό, ἅγιε ἡγούμενε, ἀπεκρίθη ὁ ἀδελφὸς Γρηγόριος, θέσας ἐπὶ τῆς τραπέζης σάκκον πλήρη χρημάτων.

— Καλά, ἐπανέλαβεν ὁ ἡγούμενος. Καὶ τὸ βιβλιάριόν σας ;

Ὁ κρεμανταλᾶς Σουλπίκιος ἔσπευσε νὰ ἐγχειρίσῃ τῷ ἡγουμένῳ βιβλιάριον, ἐν ᾧ ἦν ἐγγεγραμμένη ἐκάστη εἰσπραξις, εἰπών.

— Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἀγίου τῆς ζώνης τῆς ἀγίας . . . : καὶ μὲ τὴν εὐχὴν σας, σεβασμιώτατε ἡγούμενέ μου, ἐκ τῆς ὀκταμήρου περιουδείας μας ἐσυνάξαμεν χίλια ἑκατὸν ἐννεήκοντα τρία φράγκα καὶ ἑβδομήκοντα πέντε ἑκατοστά, ἀριθμὸς 1193 καὶ 75, ἀπὸ τὴν πώλησιν τῆς εἰκόνας τοῦ ἀγίου τοῦ μοναστηρίου, ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς ζώνης τῆς ἀγίας . . . καὶ ἀπὸ τὴν ὀλόκληρον ἄφεισιν ἁμαρτιῶν καὶ τὰς ἐλεημοσύνας εἰς τὰς ἐκκλησίας.

— Εὐγε ! εὐγε ! Νὰ ἔχῃτε τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, ἀνέκραξεν ὁ ἡγούμενος. Καὶ πόσα τὰ ἔξοδά σας ;

Ἐνταῦθα ὁ Γρηγόριος ρίπτεται πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἡγουμένου, ὅστις ἐξήταξε τὴν μερίδα τῶν ἐξόδων τοῦ βιβλιαρίου, καὶ ἀνεβόησε.

— Ἐλεος ! Ἐλεος ! συγγνώμην, πάτερ μου, διότι ἤμαρτον !

— Πάλιν ! ἀνέκραξεν ὁ ἡγούμενος.

— Σᾶς τὸ εἶπον ὁ τάλας, ἅγιε ἡγούμενε, δὲν εἰμπορῶ ν' ἀγορεύσω πρὸς τὰ πλήθη, ἂν προηγουμένως δὲν καταβῶ σὺν ἐναποτηράκι μαῦρο Αὐτὸ εἶναι, καὶ τὸ ἐξομολογοῦμαι τὸ μόνον φυσικόν μου ἐλάττωμα, ἢ μόνη φυσικὴ μου ἀτέλεια !

— Καὶ μόνον ἐν ποτηράκι, Γρηγόριε ;

— Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ὀμιλήσω πρὸς κοινὸν ἀδιάφορον ἔπινα δύο.

— Καὶ μόνον δύο, Γρηγόριε ;
 — Ἄπαξ μόνον, ἡγούμενέ μου, ἐν ὥρᾳ καταιγίδος ἔπιον τρία, διότι ἡσθάνομην γενικὴν εἰς τὸ σῶμά μου νάρκωσιν.

— Καὶ μόνον τρία, Γρηγόριε ;
 — Ἡμέραν τινα ἡσθάνθην τὸ σῶμά μου βρεγμένον καὶ κατόπιν ῥῆγος ὑπερβολικόν. Τότε νομίζω νὰ ἔπιον τέσσαρα, διὰ νὰ ἐξορκίσω τὸν πυρετόν . . . Ἄλλὰ παράδοξον ! κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην αἱ εἰσπράξεις ἐτετραπλασιάσθησαν !

— Ὡστε σὺ πίνεις ἐν ὥρᾳ νηνεμίας καὶ καταιγίδος, ἐν ὥρᾳ ἀνέμου καὶ βροχῆς, ὦ ἄνθρωπε ἄπιστε ! Ἄρκει ὅπως συγκινήσῃ τις τὰς καρδίας, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν παντοδύναμον ἔμπνευσιν καὶ ἀντίληψιν τοῦ ἁγίου μας.

— Ἄ ! ἁγίε μου ἡγούμενε ! πολλάκις τὸ ἐδοκίμασα, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσα καὶ βεβαιωθῆτε ὅτι μὲ ἐν μικρό, μικρό, ποτηράκι κατορθόνω περισσότερα, παρὰ διὰ τῆς θερμότερας ἐπικλήσεως πρὸς τὸν ἁγίόν μας. Ἀδύνατον, ἡγούμενέ μου, νὰ φαντασθῆτε, τί κόπος χρειάζεται, μεχρισοῦ πείσω τοὺς χωρικοὺς νὰ λύσουν τὴν σ α κ ο ὕ λ ά ν των ! Δράμα ὀλόκληρον παίζω μεχρισοῦ τὸ ἀποφασίσουν, ἐκφοβίζων αὐτοὺς μὲ ἀγγέλους, διαβόλους καὶ μὲ τὴν κόλασιν !

— Ὡραῖα, ὥραῖα, ἀπεκρίθη ὁ ἡγούμενος, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἐκ τῆς περιουσίας σας. Αὐριον νὰ ἐπαναλάβητε αὐτήν, ἀλλὰ προσπαθήσατε νὰ πίνητε ὀλιγώτερον καὶ νὰ προσεύχησθε περισσότερο. — Ἀλήθεια, ἐλπίζω ὅτι δὲν ἐλησημονήσατε νὰ ἰδῆτε τὴν δεσποινίδα Ῥαχήλ. Αἶ, πῶς ἔχει ὁ μαρκήσιος Ῥοβέρτος ; . . . Τῷ ἔκαμε λόγον ἢ δεσποινίς Ῥαχήλ περὶ τοῦ ἔργου μας ; Τί λέγει ; Συγκατανεύει νὰ μᾶς ἀφίση τὴν περιουσίαν του ;

— Εἶδομεν, πάτερ, ἀπεκρίθη ὁ Γρηγόριος τὴν κόρην Ῥαχήλ, ἣτις μᾶς εἶπεν ὅτι ὠμίλησε μὲ τὸν μαρκήσιον Ῥοβέρτον, ἀλλ' αὐτὸς εἶναι εἰς ἄκρον φιλάργυρος. «Θὰ σκεφθῶ» αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἀπάντησις τὴν ὁποίαν τῆς δίδει. Μὲ τὴν ὑπομονὴν ὅμως καὶ τὴν ἐπιμονὴν θὰ φέρωμεν καὶ αὐτὸ τὸ γ ε ρ ο ν τ ά κ ι εἰς τὰ νερά μας.

— Καὶ περὶ τῶν διαθέσεων αὐτοῦ πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ κόμητος Ἀλβέρτου . . . καὶ τὴν οἰκογένειαν τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ κυρίας Δουράνδου, τί ἐμάθατε ;

— Ἀκόμη τίποτε, σεβασμιώτατε ἡγούμενε, ἀπεκρίθη ὁ κρεμαναταλάς Σουλπίκιος.

— Καλά, ἀπεκρίθη ὁ ἡγούμενος, νὰ τὸν ἐπανίδητε αὔριον. Ἄς ἔλθῃ ὁ σκευοφύλαξ.

* *
*

Ἐξελθόντων τῶν δύο τούτων λαγωνικῶν εἰσηλθεν ἕτερον μικρῶ καὶ σιγαλῶ τῷ βήματι. Οὗτος δ' ἦν ὁ σκευοφύλαξ τοῦ κοινοβίου Ἀνανίας, μικρόσωμος καὶ εὖσαρκος ἀνὴρ, ὡσεὶ πεντηκοντούτης. Προσκλίνας δὲ ὡς παῖς χοροῦ ἐκκλησίας ἐνεχείρησε τῷ πανοσιωτάτῳ ἡγούμενῳ κουμπαραν (tire-lire), ὅστις περιέκλειε χαλκὰ καὶ ἀργυρὰ νομίσματα. Μετὰ ταῦτα ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης κουτίον, ὅπερ ἔφερον ἐπιγραφὴν «Διὰ τὴν ζώνην τῆς ἁγίας...» Ἐν αὐτῇ εὐρίσκετο ἐπιστολὴ τις περιέχουσα 50 λεπτά.

Ὁ ἡγούμενος θραύσας τὸν κουμπαραν καὶ ἀνοίξας τὸ κουτίον ἐμόρφασεν. Εἶτα ἀνέγνω τὴν ἐπιστολήν, δι' ἧς εὐλαβῆς τις ἐπεκαλεῖτο τὴν ἀντίληψιν τῆς ζώνης τῆς ἁγίας... ὑπὲρ ἐπιχειρήσεως ἣν ἔμελλε νὰ κάμῃ. Τῇ ἐξέφραζε δ' ἐκ προοιμίων τὰς εὐχαριστίας του καὶ τῇ ἔταζε ποσὸν τι ἐκ τῶν ὠφελειῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του.

— Λοιπόν, Ἀνανία, ποίους εἶδες;

— Τοὺς συνήθεις πελάτάς μας, ἅγιε ἡγούμενέ μου. Ἴδου 20 φράγκα ἐκ μέρους τῆς κυρίας Θερεσίας... διὰ τρεῖς λειτουργίας καὶ ἐννεαήμερον προσευχὴν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ θανάτου τοῦ κόμητος Ἀλβέρτου... Φαίνεται ὅτι ὁ ταλαίπωρος αὐτὸς κύριος ἐχειροτέρευσε. Ἴδου 40 φράγκα ἐκ μέρους τῆς στείρας κυρίας Μαρίας... διὰ ν' ἀποκτήσῃ τέκνον, πρεσβεΐαις τῆς παντοδυναμίου Ζώνης τῆς ἁγίας... Ἐκατὸν φράγκα καὶ 12 δωδεκάδας μεγάλα κηρία ἐκ μέρους τῆς χήρας κυρίας Δουράνδου ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς κόμητος Ἀλβέρτου... Πέντε φράγκα διὰ τὴν ψυχὴν τῆς μητρὸς κόρης τινος. Ἐν φράγκον καλῆς τινος χριστιανῆς διὰ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸ ἄσθμα. Μισὸ φράγκον μιᾶς πτωχῆς διὰ νὰ μὴ στρατολογηθῇ ὁ υἱὸς τῆς, καὶ δέκα λεπτά ἐνὸς ἐπαίτου...

— Ἄρκεϊ, ἄρκεϊ, τὸν διέκοψεν ὁ ἡγούμενος, πόσα ἐν ὄλῳ Ἀνανία;

— Κ ο υ μ πα ρ ᾶ ς καὶ κ ο υ τ ῖ, σεβασμιώτατε, ἑκατὸν ὀκτῶ φράγκα καὶ λεπτὰ πενήκοντα.

— Καλά. Εὖγε, Ἀνανία!

Καὶ ἐνέγραψεν ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου . . . τὸ ποσὸν τοῦτο ἐν τῷ βιβλίῳ, ὑπὸ τὸ κεφάλαιον «Παρεκκλήσιον». Εἶτα εἶπε τῷ σκευοφύλακι.

— Γνώριζε ὅτι ἐγὼ μετὰ τοῦ πατρὸς Χρυσόστομου θὰ λειτουργήσωμεν διὰ τὸν ἀσθενῆ κόμητα κ. Ἀλβέρτον . . . Ἐτοίμασε λοιπὸν μὲ γάλην λειτουργίαν, τὰς καλὰς χρυσοστολάς καὶ ὄλους τοὺς πολυελαίους καὶ τὰ πολύκηρα ἀνημμένα. Ὅσον δὲ διὰ τὰ ἄλλα πρόσωπα, ἀρκεῖ μία καὶ μόνη λειτουργία τριτῆς τάξεως. Οἰκονομίαν, οἰκονομίαν, Ἀνανία! Αἶ, ὕπαγε εἰς τὴν εὐχὴν μου! Ἄ! πάρε αὐτὴν τὴν ταινίαν· νὰ τὴν κολλήσης ἐπὶ τοῦ κουτίου «Διὰ τὴν μαρμάρινον ἁγίαν τράπεζαν τοῦ ἁγίου . . .» Στείλε καὶ εἰς τῆς χήρας κυρίας Δουράνδου νὰ πάρουν ἄνθη. Νὰ καταστολίσῃς τὸ παρεκκλήσιον, τὸ θέλω ν' ἀπαστρέψῃς. Πρέπει διὰ παντὸς μέσου καὶ τρόπου νὰ προσελκύωμεν τὸν κόσμον εἰς τὸ παρεκκλήσιόν μας καὶ νὰ ἐνσπείρωμεν εἰς αὐτὸν τὴν εὐλάβειαν. Ἄν δὲν προφθάνῃς νὰ κάμῃς ὅλα αὐτὰ μόνος, θὰ σὲ ἀπαλλάξω καὶ σὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν Μαθουσαῶλαν. Ἄ! ὕπαγε, ἰδοὺ καὶ ὁ πάτερ Χρυσόστομος.

* *
*

Τοῦ σκευοφύλακος Ἀνανία ἐξεληθόντος, εἰσηλθεν ὁ πατὴρ Χρυσόστομος, ὅστις ἦν ὁ πνευματικὸς τοῦ μοναστηρίου.

— Λοιπὸν, πάτερ Χρυσόστομε ἐξωμολογήθη ὁ κόμης Ἀλβέρτος;

— Ἀκόμη, σεβασμιώτατε ἡγούμενε, ἀποποιεῖται τὴν θεῖαν ἀντίληψιν καὶ τὴν βοήθειαν τῆς θρησκείας. Κατὰ παράκλησιν τῆς ἀδελφῆς του κυρίας Δουράνδου ἀπέρασα ὄλην τὴν νύκτα ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ κόμητος, ἀναμένων τὴν κατάλληλον στιγμήν ὅπως τὸν ἐξομολογήσω, διότι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν ὁ ταλαιπώρος θὰ ἀποθάνῃ. Ἀλλὰ μ' ὄλην τὴν ἐπιμονὴν τῆς καλῆς χριστιανῆς κυρίας Δουράνδου ἐστάθη ἀδύνατον νὰ ἐπιτρέψουν νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἀσθενοῦς, ὁ δήμαρχος καὶ ὁ ἰατρὸς Δαρεῖος.

— Διατί, πάτερ Χρυσόστομε, δὲν ἐκάλεσαν εἰς τὸ συμβούλιον καὶ τὸν ἱατρόν μας Χαρίτωνα;

— Διότι, ἅγιε ἡγούμενέ μου, ἀντέστη ὁ δήμαρχος.

— Ἄ! αἰωνίως αὐτὸς ὁ δήμαρχος θὰ εὐρίσκηται ἐνώπιόν μας, ἀνέκραξεν ὁ ἡγούμενος, οὐ ἢ μορφή ἤρχισε νὰ ἐξαγριούται. Καὶ εἰς ὅλα ταῦτα τί λέγει ἡ κυρία Δουράνδου;

— ὦ! σεβασμιώτατε! Τὴν ἐθαύμασα! ἀπεκρίθη ὁ Χρυσόστομος, μοναδική, ἡγούμενέ μου, Χριστιανή! Εἰξεύρετε τί ἔκαμεν ἡ καὶ ὑμῶν; Διὰ νὰ ἐξορκίσῃ τὴν σατανικὴν ἐπιβροχὴν τοῦ δημάρχου ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ διὰ νὰ σώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔταξε μαρμάρινον ἀγίαν τράπεζαν διὰ τὸ παρεκκλήσιόν μας, ἀρκεῖ μόνον, λέγει, νὰ πείσωμεν τὸν κύριον κόμητα νὰ ἐξομολογηθῇ.

— Πρέπει, πάτερ Χρυσόστομε, νὰ τὸ κατορθώσωμεν, διὰ νὰ θριαμβεύσωμεν κτυπῶντες κατὰ κέφαλα τοὺς ἀχρεῖους ἀπίστους καὶ ἀθέους καὶ ἰδίως τὸν κεκρυγμένον αὐτὸν ἐχθρόν μας, τὸν δήμαρχον. Αἱ δὲ θυγατέρες τοῦ κόμητος Ἀλβέρτου . . ., ἐξηλθον τοῦ μοναστηρίου;

— Ἀπὸ τῆς χθῆς, σεβασμιώτατε.

— Δὲν εἶσαι νομίζω πνευματικός των;

— Μάλιστα ἡγούμενέ μου.

— Πῶς σὲ φαίνονται; Εἶναι εὐλαβεῖς;

— Μάλιστα. Ἡ πρεσβυτέρα πρὸ πάντων ἔχει μεγάλην κλίσιν εἰς τὸν μοναχικὸν βίον. Ἄ! τί εὐλαβῆς καὶ θεοφοβουμένη νέα!

— Τότε μὴ χάνης καιρόν, πρέπει ἀμέσως νὰ κάμῃς εἰς αὐτὰς γνωστὴν τὴν ἀπελπιστικὴν κατάστασιν τοῦ πατρός των καὶ ἴσως, ὅτι δὲν ἐπέτυχεν ἡ ἀδελφὴ τοῦ πατρός των, τὸ κατορθώσουν αὐταί.

— Ἀμέσως θὰ τὰς εἰδοποιήσω.

— Καλά. Ἐν τοσοῦτῳ μὴν ἀπομακρυνθῆς τοῦ μεγάρου τοῦ κόμητος Ἀλβέρτου. Πρέπει νὰ κληρονομήσῃ αὐτὸν καὶ τὰ τέκνα του τὸ μοναστήριόν μας, πρὸς δόξον τοῦ ἀγίου του . . . Δὲν μὲ εἶπες ἂν ἐπεσκεφέθης τὴν κυρίαν Θεηρεσίαν.

— Μάλιστα, ἅγιε ἡγούμενε.

— Σ' ἔδειξε τὴν διαθήκην της;

— Μάλιστα. Ἡ περιουσία της ἀνέρχεται εἰς 180 χιλιάδας φράγ-

κων. Ἴδου δὲ πῶς τὴν διαθέτει. Ἀφίνει, εἰς τὸν ἐξάδελφόν της Γουλιέλμον Δουράνδον τὸ κτῆμά της. Εἰς τὰς θυγατέρας τοῦ κόμητος Ἀλβέρτου 100 χιλ. φράγκων. Ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν ἔργων καὶ διὰ λειτουργίας πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς της 20 χιλιάδας. Τὸ κληροδότημα αὐτὸ θὰ παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖράς μας. Πεντήκοντα χιλιάδας φράγκων ἀφίνει εἰς τοὺς ὑπηρετάς της, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ συγκατοικῶσι μὲ τὸν σ κ ὑ λ ὄ ν της Ὁμὲρ καὶ νὰ τὸν ἐπιμελῶνται. Καὶ τέλος δέκα χιλιάδας φράγκων εἰς διάφορα κληροδοτήματα.

— Ἡ πελάτις σου αὐτη, πάτερ Χρυσόστομε, εὐρίσκεται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀπωλείας καὶ τοῦ σκότους. Πῶς! γυνὴ γραῖα, ἔχουσα πλαγίους συγγενεῖς, ἀφίνει μόνον 20 χιλιάδας φράγκων ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς αὐτῆς; Καὶ δὲν ἔκαμες χίλια κ ο μ μ ά τ ι α τὴν διαθήκην της; Ἄ! πάτερ Χρυσόστομε! πρέπει νὰ ἐργασθῆς θερμότερον, ὀφείλεις νὰ τῇ ἐμπνεύσης ὀλιγωτέραν ἀγάπην πρὸς τοὺς συγγενεῖς καὶ τὸν πλησίον καὶ πλειοτέραν πρὸς τὸν Θεόν. Πρὸ πάντων δὲ φρόντισε ν' ἀντικαταστήσῃς τοὺς ὑπηρετάς της δι' ἀνθρώπων ἐκ τοῦ μοναστηρίου, πλέον εὐλαβεστέρων καὶ νὰ μεταβληθῇ ὅλον ἐκεῖνο τὸ κληροδοτήμα τοῦ σ κ ὑ λ ο υ Ὁμὲρ ὑπὲρ τοῦ μοναστηρίου μας, διότι ἀμαρτάνει μεγάλως ἡ κυρία Θηρεσία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διαθέτουσα οὕτω πως τὴν περιουσίαν της. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ κληροδοτήματα τοῦ ἀνεψιοῦ της καὶ τῶν θυγατέρων τοῦ κόμητος Ἀλβέρτου... αὐτὰ ἔχουσι καλῶς, διότι ἡ ἐπιρροή ἡμῶν ἐπ' αὐτῶν εἶναι ἀπεριόριστος καὶ ἐννοεῖς ὅτι ἀμφοτέρα τὰ κληροδοτήματα ταῦτα θὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖράς μας. Ἐμπρὸς λοιπόν, πάτερ Χρυσόστομε, κάμε ὅ,τι σὲ λέγω καὶ ὁ Θεὸς βοηθός! Ὑπαγε, μὴ χάνης καιρὸν πολῦτιμον...

* *
*

Ὁ πάτερ Χρυσόστομος ἐξῆλθε καὶ ὁ καλόγηρος Ναθαναήλ εἰσήγαγε τὸ Ἑβραῖον Ἰσαὰκ Γόλδεμβεργ, μικρόσωμον καὶ ἰσχνὸν γέροντα, ἀλλὰ δραστήριον, πονηρὸν καὶ ἀγχίνουν. Σ ω σ τ ὄ ν καθ' ὅλα Ἑβραῖον.

* *
*

Ὁ Ἰσαὰκ ἔμεινε μόνος μετὰ τοῦ ἡγουμένου, ὅστις τὸν ὑπέδεχθη εὐμενέστατα καὶ μειδιῶν.

- Λοιπόν, Ἰσαάκ, τέκνον τοῦ Ἰσραήλ, τί νέα;
- Λαμπρά! περίφημα, ἅγιε καὶ σεβασμιωτάτῃ μου ἡγούμενε!
- Πῶς ἔχει τόρα ἡ ὑγεία σου;

— Ἄν καὶ ὑποφέρω πολὺ ἀπὸ τὸ ἄσθμα, δὲν φροντίζω πλέον περὶ αὐτῆς, ἀφότου μάλιστα παρέδωκα τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μου εἰς τὸν π ἄ τ ε ρ Χρυσόστομον, ὅστις μὲ προετοιμάζει νὰ παραστῶ ἀφόβως ἐνώπιον τοῦ ὑψίστου δικαστοῦ. Δι' αὐτὸ ἐρωτήσατέ με μᾶλλον περὶ τῶν ὑποθέσεων.

— Ἐπιμελοῦ τὴν ὑγείαν σου, Ἰσαάκ, ἐπιμελοῦ αὐτήν, διότι μᾶς εἶναι πολύτιμος.

— Καὶ ἔπειτα αἱ ὑποθέσεις; Μήγαρ ἐργάζομαι δι' ἑαυτόν; Ἐγὼ ἐργάζομαι ὑπὲρ τοῦ μοναστηρίου, διὰ νὰ σώσω τὴν ψυχὴν μου. Αὐτὸ τὸ εἰδεύρετε ὅλοι.

Ὁ Ἐβραῖος ἔλαβε ταῦτα διὰ τοιοῦτου πειστικοῦ τρόπου, καὶ τοι οὐδόλως τὰ ἐφρόνει, ὥστε ἔπειθε τὸν ἡγούμενον.

— Καὶ εἰς ποῖον σημεῖον εὐρίσκονται, Ἰσαάκ, αἱ ὑποθέσεις μας;

— Ὡς σὰς εἶπον χθές, ἐκερδοσκοπίσα ἐπὶ τῶν ἀλεύρων, μὲ τὰς 10 χιλιάδας φράγκων τὰ ὅποια μ' ἐδώκατε. Αὐριον ἡ τιμὴ των θὰ ὑψωθῇ καὶ θὰ κερδίσωμεν ἀνὰ χίλια πεντακόσια φράγκα ἕκαστος. Ἄλλ' ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἔχω μίαν ἄλλην θ ο υ λ ί τ σ α ν ς τὸ μ ἄ τ ι. Καὶ τί θ ο υ λ ί τ σ α, ἡγούμενέ μου!

— Ὅμίλει, ὁμίλει, πολύτιμέ μου Ἰσαάκ!

— Τὸ γειτονικόν σας κτῆμα πωλεῖται . . . καὶ ἂν μ' ἀφίνητε ἐλεύθερον, δυνάμεθα νὰ τὸ ἀγοράσωμεν ἀντὶ τεμαχίου ἄρτου.

— Εἶσαι βέβαιος Ἰσαάκ;

— Ὡς μὲ βλέπετε καὶ σὰς βλέπω. — Καὶ ἰδοὺ τίνι τρόπῳ. Τὸ κτῆμα αὐτὸ ἀνήκει εἰς νεανίαν τινα . . . τὸν υἱὸν τοῦ Φαρίνα, ὅστις εἶναι καταχρεωμένος καὶ ζητεῖ χρήματα ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πατρός του. Λοιπόν, προχθές τὸν ἐβολιδοσκοπίσα καὶ τοῦ ἔδωκα νὰ ἐ ν ν ο ῆ σ η, ὅτι εἶμαι ἀγοραστῆς μὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξωνήσεως ἐντὸς διετίας.

— Καὶ πόσον ἀξίζει τὸ κτῆμα, ἠρώτησεν ὁ ἡγούμενος.

— Ἐξήκοντα χιλιάδας φράγκων. Τῷ προσέφερον 30 καὶ μ' ἀπεκρίθη ὅτι θ ἄ σ κ ε φ θ ῆ. Ἐν ἀνάγκῃ θὰ τοῦ προσφέρω 35. Ἄδιάφορον, τὸν ἀφῆκα νὰ σκεφθῇ. Ὅσον δὲ διὰ τὴν ἐξώνησιν, ἄ μ π ᾶ;

πληρόνουν ποτὲ αὐτοὶ οἱ ξεμυαλισμένοι μοσχοπόν-
τηκοὶ τὰ χρέη των;

Ὁ ἡγούμενος ἐφάνη σκεπτόμενος.

Ὁ Ἐβραῖος τὸν παρετήρει ἀσκαρδαμυκτί.

— Ἐάν, ἄγιε, ἡγούμενε, ἐνδοιασμός τις σᾶς ἐμποδίζει, εὐαρεστή-
θητε νὰ θέσητε ὑπ' ὄψει ὑμῶν, ὅτι ὁ μοσχομυρωδάτος
αὐτὸς νεανίας καταβροχθίζει ὅλην τὴν πατρικὴν του περιουσίαν
μὲ μίαν κοκόταν, λησμονῶν ὁ ἄθλιος καὶ θεὸν καὶ θρησκείαν
καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του, ὥστε εἶναι ἀνάξιος ἐλέους καὶ
οἴκτου. Δὲν εἶναι λοιπὸν προτιμώτερον, ἢ περιουσία αὕτη νὰ πε-
ριέλθῃ εἰς χεῖρας ὑμῶν, διὰ νὰ μεγαλυθῇ ἡ δόξα τοῦ ἁγίου τοῦ
μοναστηρίου;

Ὁ παμπόνηρος κερδοσκόπος Ἐβραῖος ἔπεισεν ἐπὶ τέλους τὸν
κερδοσκόπον Ἰησοῦίτην, ὅστις τῷ ἀπεκρίθη.

— Τῷ ὄντι, Ἰσαάκ, ἡ ὑπόθεσις αὕτη μὲ φαίνεται ἐξαίρετος καὶ
συμφέρουσα εἰς τὸ μοναστήριον. Ἄλλὰ ποῦ νὰ εὐρωμεν τ' ἀναγ-
κατὰ χρήματα;

— Ὡ! πάτερ μου! Μὲ τὴν προστασίαν τοῦ ἁγίου τοῦ μονα-
στηρίου καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῆς ζώνης τῆς ἁγίας... θὰ τὰ εὕρητε
σεβασμιώτατε. Ἡ κυρία Θηρεσία, λόγου χάριν, δὲν δύναται νὰ
σᾶς δανείσῃ αὐτὰ μὲ τὴν ἐγγύησιν τῆς κυρίας Δουράνδου; Πῶς;
τί λέγετε;

— Θὰ προσπαθῆσω... Καὶ πότε σὲ ἀναγκαιοῖ τὸ ποσὸν αὐτὸ
τῶν 30 ἢ 35 χιλιάδων φράγκων;

— Μεθαύριον τὸ ἐσπέρας, τὸ βραδύτερον...

— Καλά. Ἐλθὲ αὐριον τὸ ἐσπέρας, ἀλλ' ὀλίγον ἀργά, διὰ νὰ
μὴν ἐννοήσῃ τις, ὅτι διαπραγματευόμεθα τὴν ὑπόθεσιν αὕτην.

— Τὰ σεβάσματά μου ἄγιε ἡγούμενε!

— Ἐχε τὴν εὐχὴν μου, καλέ μου Ἰσαάκ.

Καὶ ἐνῶ ὁ Ἰσαάκ ἐξήρχετο τρίβων τὰς χεῖρας καὶ ἐμπλεως ἐκ
τῆς χαρᾶς, διότι ἐκ τῆς ἀγορᾶς ταύτης ἔμελλε νὰ ὠφεληθῇ τὰς
5 χιλιάδας φράγκων, ὁ δὲ ἡγούμενος ἐσκέπτετο ποῦ καὶ πῶς νὰ
εὕρῃ 22 χιλιάδας φράγκων, εἰς τὰς ὁποίας προσθέτων τὰς ὁποίας
κατεῖχεν 8 χιλιάδας, νὰ συμπληρώσῃ τὰς 30 χιλιάδας, ἅς ὁ Ἰσαάκ
ἐζήτηι διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ κτήματος, αἴφνης ὁ θυρωρὸς τοῦ μονα-

στηρίου ἀνήγγειλε τῷ ἡγουμένῳ τὴν ἄφισιν τῆς χήρας κυρίας Δουράνδου.

— ὦ! ἐψιθύρισεν, ὁ εὖς Θμὲ τὴν ἀποστέλλει!

* *
*

Ἡ κυρία Δουράνδου εἰσηλθε.

— Συγγνώμην, ἀδελφή μου, τῇ εἶπεν ὁ ὄσιος ἡγούμενος, ἂν σὰς ὑποδέχομαι ἐντὸς τοῦ πενιχοῦ τούτου κελλίου. Αὐτὸ μάλιστα ἀντίκειται εἰς τὸν κανονισμόν μας, ἀλλ' ὑμεῖς εἶσθε ἐκ τῶν ἡμετέρων. Καὶ πῶς ἔχει ὁ ἀδελφός σας; Δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσον μᾶς θλίβει ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του! Δὲν βαίνει ἐπὶ τὰ βελτίω;

Ἄχ! σεβασμιώτατέ μου ἡγούμενε, δυστυχῶς οὐδεμία πλέον ἐλπίς μᾶς μένει! Τὸ δὲ ἀπελπιστικώτερον εἶν' ὅτι ὁ ἰατρός του, κύριος Βολταῖρος, δὲν ἐπιτρέπει οὔτε κἂν λόγον νὰ κάμνωμεν περὶ ἐξομολογήσεως· ὁ δὲ δήμαρχος οὐδ' ἐπὶ στιγμήν ἀπομακρύνεται τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς. Ἄ! σεβασμιώτατε! ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ὁ κακὸς δαίμων τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ μου! Κατεμάγευσεν αὐτόν, ὡς εἶχε καταμαγεῦσαι καὶ τὸν μακαρίτην σύζυγόν μου, ὅστις ἀπέβίωσε χωρὶς νὰ ἐξομολογηθῆ καὶ τοιουτοτρόπως ἔχασε τὴν ψυχὴν του. Τὸ αὐτὸ θὰ συμβῆ καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν μου.

— Ἀνάγκη προσευχῶν καὶ δεήσεων, ἀδελφή μου!

— Αὐτὸ κάμνω καὶ ἐγὼ ἀπὸ πρωίας μέχρι τῆς ἐσπέρας. Προσευχάς, δεήσεις, καὶ λειτουργίας ἐπὶ λειτουργιῶν εἰς ὄλας τὰς ἐκκλησίας τῆς πόλεώς μας, ἀλλ' εἰς μάτην! Ἀδύνατον νὰ μετατρέψω τὰς ἰδέας τοῦ ἀδελφοῦ μου.

— Νομίζω, ἀδελφή μου, ὅτι δὲν δέεσθε καλῶς, διότι ἐνθυμηθῆτε τὸ ῥητόν «ζητεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν». Φαίνεται λοιπὸν ὅτι, διὰ νὰ ἀπολαύσητε ὅ,τι παρὰ τοῦ Θεοῦ ζητεῖτε, θὰ χρειάζηται ἴσως τὰ ξι μ ὀ ν τι ἄρεστον αὐτῶ.

— Ἰσα, ἴσα, ἅγιε ἡγούμενέ μου, δι' αὐτὸ ἔ τ α ξ α μαρμάρινον ἁγίαν τράπεζαν διὰ τὸ παρεκκλήσιόν σας, ἀξίας 600 φράγκων.

— Naί, ὁ π ἄ τ ε ρ Χρυσόστομος μὲ τὸ εἶπε καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ ἁγίου τοῦ μοναστηρίου καὶ τῆς ζώνης τῆς ἁγίας . . . σὰς εὐχαριστῶ. Ἄλλ' ἴσως, ἀδελφή μου, ἡ θυσία αὕτη νὰ ἦναι δυσανάλο-

γος πρὸς τὴν περιουσίαν σας. Ἄλλως τε δὲν πιστεύω ν' ἀγνοῆτε τὰ σχέδιά μου περὶ ἀνοικοδομῆς τοῦ παρεκκλησίου μας. Δυστυχῶς ὅμως μᾶς λείπουν τὰ μέσα. Ἄλλ' ἐγὼ κήδομαι μᾶλλον περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ σας, ἢ περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ μοναστηρίου...

— ὦ! πάτερ μου, συμβουλευσατέ με τί νὰ πράξω; Ἐχω τυφλὴν πρὸς ὑμᾶς ἐμπιστοσύνην καὶ ὑπακοήν.

— Ὅχι, ὄχι, ἀδελφή μου, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἐπηρεάσω· συμβουλευθῆτε μόνον τὴν συνείδησίν σας. Θέσατε ὑπ' ὄψει τὸν κίνδυνον, ὃν διατρέχει ὁ ἀδελφός σας, ὅστις σήμερον, αὔριον, ἴσως τὴν στιγμήν αὐτήν, κινδυνεύει νὰ ρίφθῃ εἰς τὰς αἰωνίους φλόγας, καταρῶμενος τὸν Θεόν, καταρῶμενος ὑμᾶς αὐτήν, διότι ἐν τοιαύτῃ κρίσίμῳ στιγμή ἔφείσθητε ὀλίγων χρημάτων πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του. Τί εἶναι δι' ὑμᾶς τὰ ἄρα αὐτὰ φράγκα; ὅτι πεντάλεπτον εἰς τὸν πτωχότερον θνητόν. Ὁ Θεὸς λοιπόν, ὅστις εἶναι μεγάλθυμος καὶ γενναῖος, ζητεῖ παρ' ὑμῶν, ἀδελφή μου, θυσίαν γενναϊοτέραν καὶ μεγαλητέραν, θυσίαν δηλαδὴ τῆς ὁποίας τὴν στέρξιν νὰ αἰσθανθῆτε.

— Ποία ποσότης σᾶς χρειάζεται, πάτερ μου, πρὸς ἀνοικοδόμησιν τοῦ παρεκκλησίου σας; Εἴκοσι, τριάκοντα, τεσσαράκοντα χιλιάδες φράγκων; Λέγετε, εἶμαι προθυμοτάτη νὰ σᾶς τὰς δώσω. Ἀλλά, πρὸς Θεοῦ, σπεύσατε νὰ σώσητε τὴν ψυχὴν τοῦ ταλαιπώρου ἀδελφοῦ μου ἐκ τοῦ αἰωνίου πυρός.

— Ὅχι, ὄχι, ἀδελφή μου, ἡ γενναιοδωρία σας εἶναι πάρα πολὺ μεγάλη. Ἄρκουν τριάκοντα χιλιάδες φράγκων.

— Σᾶς τὰς ὑπόσχομαι, ἅγιε ἡγούμενέ μου, ἀρκεῖ μόνον νὰ κατορθώσητε νὰ ἐξομολογηθῇ ὁ ἀδελφός μου.

Ἐπῆλθε μικρὰ διακοπὴ τῆς συνδιαλέξεως, καθ' ἣν ὁ δαιμόνιος Ἰησοῦίτης εἶχε στρέψει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν. Εἶτα στραφεὶς πρὸς τὴν χήραν κυρίαν Δουράνδου, εἶπεν αὐτῇ.

— Φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ μοι λέγει, ὅτι θὰ ἐξομολογηθῇ ὁ ἀδελφός σας. Ἐπανέλθετε ἀμέσως παρ' αὐτῷ καὶ ἐγὼ ἔρχομαι κατόπιν ὑμῶν. Ναί! θὰ ἐξομολογήσω αὐτόν! Θὰ τὸν ἐξομολογήσω.

Ἡ κυρία Δουράνδου ἐξῆλθε.

Ἐνῶ δ' ἡ ἀδελφή μετὰ τοῦ ἡγουμένου ἔκαμνεν ὅλα αὐτὰ τὰ σχέδια καὶ τὰς διαπραγματεύσεις, ὁ ἀδελφός της κόμης Ἀλβέρτος ... ἐπάλαιε μὲ τὸν θάνατον.

Ὁ κόμης Ἀλβέρτος ... οὐ τὴν ψυχὴν τόσον ἐπιμόνως ἀμφοτέροι οὔτοι ἤθελον νὰ σώσωσι, (χάριν βεβαίως τῆς μεγάλης αὐτοῦ περιουσίας) ἦτον ἀνὴρ τεσσαρακοντούτης, τὸν χαρακτήρα μεγαλόφρων καὶ ἐντιμότητος, εὐγενῶν καὶ γενναίων αἰσθημάτων ἀνθρώπος, εὐεργέτης ἀπείρου κόσμου, φιλελεήμων καὶ φιλόανθρωπος, ἐλευθερόφρων δ' εἰς ἄκρον, ὅπερ ἀπῆρσεν εἰς τοὺς φανατικωτάτους καὶ θρησκομανεῖς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς πανευλαβεστάτους τοῦ μοναστηρίου, οἵτινες πρεσβείας τῆς ζώνης τῆς ἀγίας... ἤλπιζον νὰ γείνωσι κύριοι ὅλης τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Πρὸς οὐδὲν λοιπὸν λογιζόμενοι τὸ δεινὸν καὶ ἀπελπιστικὸν τῆς θέσεως τοῦ δυστυχοῦς ἀσθενοῦς ἡ ἀδελφή αὐτοῦ καὶ ὁ ἡγούμενος, ὠφελοέμενοι δὲ στιγμιαίας τινος ἀπουσίας ἐκ τῆς οἰκίας, τοῦ ἱατροῦ καὶ τοῦ δημάρχου, ἀπεφάσισαν νὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν τὸ σχέδιόν των.

Καὶ πρώτη εἰσέρχεται ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ ἀσθενοῦς ἡ ἀδελφή του.

Ὁ κόμης Ἀλβέρτος ἰδὼν αὐτὴν μορφάζει καὶ ταρασσεται.

— Ἀδελφέ μου, τῷ λέγει αὕτη μελιχίως, κάποιος ἐπιθυμεῖ νὰ σὲ ἴδῃ.

— Ποῖος ;

— Ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου ...

— Ἄς εἰσέλθῃ, ἀπεκρίθη ζωηρῶς ὁ ἀσθενής.

Ὁ ἡγούμενος εἰσῆλθε καὶ ἐπλησίασεν αὐτόν.

— Κύριε Κόμη, τῷ εἶπεν, ἔχω λεπτὴν τινα ἀποστολήν.

— Μήπως ἔρχεσθε νὰ μ' ἐξομολογήσητε, ἀπεκρίθη ὁ κόμης, ρίψας αὐτῷ βλέμμα ἄγριον καὶ περιφρονητικόν ;

— Καὶ ἀντὶ ποίας τιμῆς, κύριε ἡγούμενε, ἀνελάβετε τὴν ἀποστολήν ταύτην ;

— ὦ ! κύριε Κόμη ! Ἐν ὀνόματι τῆς εὐλαβεστάτης ἀδελφῆς ὑμῶν, ἐν ὀνόματι τῶν χριστιανικωτάτων τέκνων σας, σὰς ἐξορκίζω νὰ οκεφθῆτε περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς σας.

— Καὶ τί ἐπιθυμεῖτε νὰ κάμω ;

— Νὰ συγκατανεύσητε ... νὰ ἐξομολογηθῆτε.

— Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξομολογηθῶ, πρέπει νὰ πιστεύω, καὶ ἐγὼ οὐδὲν πιστεύω. Δὲν σᾶς νομίζω δὲ τόσο ἀθῶον νὰ ὑποθέσητε, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ στιγμῇ θ' ἄρνηθῶ ἀρχὰς καὶ γνῶμας, ἅς ἐσχημάτισα μετὰ πολυετεῖς σπουδὰς καὶ μελέτας καὶ μετὰ μακρὰν πείραν ἐν τῷ μεγάλῳ σχολείῳ, ὅπερ καλεῖται κ ό σ μ ο ς.

— Δι' αὐτὸ καγὼ, κύριε Κόμη, δὲν ἔρχομαι νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν τὴν κοινὴν καὶ τετριμμένην ἐξομολόγησιν. Ἐπιθυμῶ μόνον νὰ ἀκούσω, εἰς ποίαν κατάστασιν διατελεῖ ἡ ψυχὴ καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν.

Ὁ κόμης ἐμειδίασεν εἰρωνικώτατα.

— Στοχασθῆτε, τέκνον μου, ὅτι διατρέχετε τὸν κίνδυνον νὰ μὴ συναντήσητε πλέον εἰς τὸν ἄλλον εὐδαίμονα κόσμον, ἐν τῷ Παραδείσῳ, τὴν ἀδελφὴν, τὰ τέκνα σας καὶ τοὺς εὐλαβεῖς ἐκ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων σας. Διατι ἀρνεῖσθε εἰς ὅλους αὐτοὺς τὴν μόνην ταύτην παρηγορίαν, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς θλιβεραῦς δοκιμασίας ἣτις τοὺς ἐπαπειλεῖ ;

— Διὰ νὰ ἐξομολογηθῶ, ἀνάγκη ν' ἀναγνωρίσω ἑαυτὸν ἔνοχον κακῆς τιнос πράξεως. Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω τὴν συνείδησίν μου ἀναπεπαιμένην, διότι οὐδὲν οὐδενὶ κακὸν ἐποίησα, ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἐπραξα πάντοτε τὸ καλὸν ὑπὲρ τοῦ πλησίον μου, ἐνῶ ἄλλοι μὲ ἠδίκησαν καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς μ' ἐπότισαν καὶ μὲ ποτίζουν ἀντὶ τοῦ μάνα χολήν.

— Τοῦτο ἀποδεικνύει, ἐπανέλαβεν ὁ ἠγούμενος, ὅτι ἔχετε ἀγαθὴν καρδίαν καὶ γενναῖα αἰσθήματα. Ἀλλὰ τίς θνητὸς δύναται νὰ καυχηθῆ τοσοῦτον ὑπερηφάνως, ἐνώπιον τοῦ ἀναμαρτήτου Θεοῦ, ὅτι οὐδέποτε ἠμάρτησεν ; Αὐτὸ καὶ μόνον ἀρκεῖ, ὅπως ἀμαρτήσῃ.

— Ἐγὼ δύναμαι νὰ καυχηθῶ, ὁ οὐδέποτε ἀμαρτήσας. Ἐγὼ τοῦ ὁποίου ἡ συνείδησις κατὰ τὴν ὥραν ταύτην εἶναι ἡσυχωτάτη. Τοῦς πάντας ὠφέλησα, οὐδένα ἐβλάψα.

— Ὡστε ὑμεῖς, τέκνον μου, ἀξιοῖτε, ὅτι εἴσθε ἀναμάρτητος. Καὶ ἐγὼ, ὡς λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου, σᾶς τὸ λέγω ἐν συνειδήσει, ὅτι ἠμαρτήσατε ἐξ ὑπερηφανείας, ἀσελγείας, φιλοδοξίας, ἐξ ἔρωτος, ἐκ ζηλοτυπίας, ἐκ καταχρήσεων τῶν ἡδονῶν, ἐκ λαιμαργίας κτλ. παραβάντες τοὺς νόμους τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰς προσταγὰς τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴν ταύτην ἀκόμη τὴν στιγμὴν ἠμαρτήσατε, ἀπο-

καλέσαντες ἑαυτὸν ἀναμάρτητον ! Δὲν μετανοεῖτε λοιπὸν δι' ὅλα αὐτὰ τὰ σφάλματά σας ;

— Ὅχι, ὄχι, κύριε, διότι ἔχω τὴν συνείδησιν καθαρωτάτην καὶ ὡς ἐκ τούτου δι' οὐδὲν ἔχω νὰ μετανοήσω.

Τὴν ὁμιλίαν αὐτῶν διέκοψεν ὁ δήμαρχος, ὅστις εἰσελθὼν ὀρμητικῶς ἐν τῷ δωματίῳ, ἔρριψε φοβερόν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου. Στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν κόμητα εἶπεν αὐτῷ.

— Τί ζητεῖ ἐδῶ ὁ καλόγηρος οὗτος ;

— Ἡούχασε, φίλε μου, τῷ ἀπεκρίθη λίαν τεταραγμένος ὁ κόμης, δὲν ἔλαβε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ μ' ἐξομολογήσῃ.

— Τί σὰς μέλει, κυρία Δουράνδου, περὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ σας, εἶπεν αὐτῇ ὁ δήμαρχος ; Τίνα ἐξομολόγησιν ζητεῖτε παρὰ τοῦ δικαίου καὶ τιμίου ἀνθρώπου ; Μὴ ζητῆτε νὰ μεταβάλῃ τὴν διαθήκην του, εἶπε παρατηρήσας τὸν ἡγούμενον, ὑπὲρ τῶν κοινωνικῶν αὐτῶν βδελυγμῶν ;

Ὁ ταλαίπωρος κόμης ἠθέλησε νὰ εἶπῃ τι, ἀλλ' ἐξηντλημένος ἐκ τῆς μετὰ τοῦ ἡγουμένου ὁμιλίας ἐλιποθύμησε.

— Θὰ τὸν φονεύσητε ! ἀνέκραξεν ὁ δήμαρχος, βλέπων τὴν ἀδελφὴν τοῦ κόμητος. Ἴδου τὸ ἔργον σας κυρία Δουράνδου !

— Κύριε δήμαρχε, ἀπεκρίθη αὐτῇ, με ὑβρίζετε ! Μὴ λησμονῆτε ὅτι εὐρίσκομαι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ μου.

— Καὶ ὑμεῖς, κυρία, μὴ λησμονῆτε ὅτι εὐρίσκομαι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φίλου μου καὶ ἐν ὀνόματι τῆς φιλίας μένω ἐδῶ, διὰ νὰ προλάβω τὴν δολοφονίαν . . .

— Κύριε δήμαρχε, ἐκραύγασεν ἡ κυρία Δουράνδου !

— Ναί, κυρία, πρὸ ὀκτῶ ἡδὴ ἡμερῶν τὸν φονεύετε, ἐπιμένουσα νὰ ἐξομολογηθῇ.

Ὁ κόμης συνελθὼν παρετήρησε περίξ αὐτοῦ, συγχρόνως δ' εἰσῆλθεν ὁ ἰατρός του, ὅστις ἐξετάσας αὐτὸν ἐπιθύρησεν εἰς τὸ οὖς τοῦ δημάρχου.

— Ἀπελπισία . . . τελειώνει . . . ἄς προσέλθουν τὰ τέκνα του.

Ὁ ἰατρός καὶ ὁ δήμαρχος ἔσφιγξαν δι' ὑστάτην φοράν τὴν χεῖρα τοῦ φίλου του καὶ ἀπεσύρθησαν εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον.

Παρά τῷ ψυχορράγουντι ἔμενον τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἡ ἀδελφή του καὶ ὁ ἡγούμενος, ὅστις πλησιάσας αὐτὸν τὸν ἠρώτησε.

— Τέκνον μου . . . με ἀκούεις ; . . . με ἀναγνωρίζεις ; . . .

Ὁ Κόμης ἔκλεισε καὶ πάλιν ἤνοιξε, κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν, τοὺς ὀφθαλμούς, ὅπερ ὁ ἡγούμενος ἐξέλαβεν ὡς καταφατικὴν ἀπάντησιν.

— Μετανοεῖς, υἱέ μου, διὰ τ' ἀμαρτήματά σου ;

Ὁ ψυχορράγων, ὅστις οὐδὲν πλέον ἠσθάνετο, ἔμενον ἀκίνητος.

— Ὁμίλησον, υἱέ μου, μετανοεῖς ;

Ὅπως τυχαίως ἡ κεφαλὴ τοῦ Κόμητος ἔκλινε πρὸς τὸ στήθος αὐτοῦ, ὅπερ ἰδοῦσα ἡ ἀδελφή αὐτοῦ ἀνέκραξε.

— ὦ ! πάτερ μου ! παρατηρήσατε, μετενόησε.

— Ναὶ κόρη μου ἀπεκρίθη ὁ πονηρὸς Ἰησοῦίτης, εἶδον τὴν κίνησιν τῆς κεφαλῆς του καὶ θὰ λύσω τὰς ἀμαρτίας του, διότι μετενόησε. Ἄς εὐχαριστήσωμεν τὸν Ὑψιστον ὅτι ἤκουσε τῶν δεήσεών μας !

Ἄλλ' αἴφνης ὁ ἀσθενὴς ἀνοίξας πρὸς στιγμὴν τοὺς ὀφθαλμούς εἶπεν αὐτοῖς.

— Μὰ τέλος πάντων . . . δὲν μ' ἀφίνετε ν' ἀποθάνω ἐν ἡσυχίᾳ ;

Ὁ ἡγούμενος καὶ ἡ κυρία Δουράνδου ἔμειναν ἐμβρόντητοι, ἐνῶ τὰ τέκνα τοῦ ταλαιπώρου Κόμητος ἔβαλλον γοερὰν κραυγὴν. Ὁ πατὴρ αὐτῶν εἶχεν ἐκπνεύσει.

Τέκνα μου, εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἡγούμενος, μὴ λυπησθε. Ἡ ψυχὴ τοῦ πατρὸς σας ἐσώθη. Εἶτα δὲ στραφεὶς πρὸς τὴν κυρίαν Δουράνδου ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς αὐτῆς.

— Ὁ ἀδελφός σας μετενόησε . . . Ἀπόψε λοιπὸν τὰς τριάκοντα χιλιάδας φράγκων . . . Καὶ ἐξῆλθε τοῦ δωματίου ὁ πανευλαβέστατος ἀνὴρ.

* *
*

Τὴν ἐπιούσαν τὸ ἑσπέρας, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, ὁ Ἑβραῖος Ἰσαὰκ Γόλδμεβεργ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸ κελλίον τοῦ ἡγουμένου καὶ μειδιῶν σατανικώτατα εἶπεν αὐτῷ.

— Λοιπὸν, ἅγιε ἡγούμενέ μου ;

— Καλέ μου Ἰσαὰκ, τῷ ἀπεκρίθη ὁ καταχθόνιος Ἰησοῦίτης, φαί-

νεται ὅτι ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ γείνω κύριος τοῦ κτήματος ἐκείνου. Λάβε τὰς τριάκοντα χιλιάδας φράγκων καὶ δέου καὶ σὺ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ 'Αλβέρτου Κόμης τῆς

(1884)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α' ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ

ΓΑΛΛΙΔΕΣ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΔΕΣ

— Εἰς ἕτερον ἔτος ἀνεγράψαμεν περίεργον παρακλητισμὸν τοῦ χαρκατῆρος τῆς Γαλλίδος, Ἀγγλίδος καὶ Γερμανίδος. Νῦν συμπληροῦμεν αὐτὸν διὰ νεωτέρων εἰς τὸν χαρκατῆρα αὐτῶν πιστοτάτων εἰκότων.

'Ἡ Γαλλίς ἐνδύεται. — 'Ἡ Γερμανίς καλύπτει ἐκυτὴν. — 'Ἡ Γερμανίς περιπατεῖ. — 'Ἡ Παρισινή Κυρία κυματίζει. — Αἱ Γερμανίδες εἶναι ἢ δυσειδεῖς ἢ εὐειδεῖς, αἱ Παρισινὰ δὲ οὔτε ἄσχημοι εἶνε οὔτε περικαλλεῖς, ἀλλὰ θελξικάρδιοι. — Τὸ βλέμμα τῆς Γερμανίδος εἶναι ἀείποτε ἀγνόον, ἐνῶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Γαλλίδος ποικίλοι ἡδονικοὶ ἄβυσσοι φλογίζουσι τὸν μᾶλλον ἀθῶον παρατηρητὴν. . . Ἀρκεῖ δ' ἐπικυροῦντες τὸν χαρκατηρισμὸν τοῦτον, νὰ προσθέσωμεν ὅτι καὶ ὁ Δουξ τοῦ Γραμμὸντ εἶπέ ποτε περὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Γαλλίδος, ὅτι οὗτοι «ἔχουσι πάντοτε τὸ πλεονέκτημα ὄχι μόνον νὰ σὲ κυττάζωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ σὲ μαγνητίζωσιν».

— 'Ἡ Γερμανίς λέγει νὰ ἦ ὄχι, ἀλλ' ἀπὸ τὴν Παρισινήν Κυρίαν οὔτε καθαρὸν Ναὶ ἀκούει τις, οὔτε ὀλόκληρον Ὁχι: 'Ἡ Γερμανίς σὲ περιμένει ἐπὶ δέκα ἔτη ὑπὸ τὴν πύκνῃ, ἢ δὲ Παρισινή ἐπὶ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας. — 'Ἡ Παρισινή εἶναι πανοῦργος καὶ πολιτικὴ, ἢ δὲ Γερμανίς ἀφελῆς καὶ εἰλικρινής. — 'Ἡ Γερμανίς ἀρκεῖται νὰ θαυμάζηται ὑφ' ἐνὸς μόνου, ἢ δὲ Γαλλίς ἀγαπᾷ νὰ θαυμάζηται ὑπὸ πάντων. — 'Ἡ Γερμανίς δὲν ὀμιλεῖ τόσοσιν πολὺ, οὐδὲ περιττολογεῖ, — ἀλλ' ἡ Γαλλίς εἶνε λάλος ὡς ἡ κίσσα. 'Ἡ Παρισινή εἶνε τεχνίτις, ἢ δὲ Γερμανίς γυνή. Κάλλιον ν' ἀγαπᾷ τις ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλὰ νὰ νυμφεῖται ἐν Γερμανίᾳ.